

Vlada Republike Hrvatske, na svojoj 57. sjednici održanoj 17. listopada 2012. godine, uputila je u zakonodavnu proceduru I. čitanja Hrvatskog sabora dva Prijedloga zakona, a koji se itekako tiču pripadnika nacionalnih manjina, i to: -Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i -Prijedlog Zakona o lokalnim izborima.

Vežano uz pripadnike nacionalnih manjina i njihovo pravo na srazmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima i zastupljenost u izvršnom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, srazmjerno njihovom udjelu (od najmanje 5%) u stanovništvu iste ili neovisno o udjelu u ukupnom stanovništvu ako je to pravo propisano statutom jedinice (članci 20., 21. i 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina), predlaže se da:

1.“  
*pravo birati članove predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te birati općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike imaju birači koji imaju trajno boravište na području jedinice za čija se tijela izbori provode*

” (članak 2., stavak 2., Prijedloga Zakona o lokalnim izborima) – čime se uskraćuje pravo na glasovanje svim pripadnicima nacionalnih manjina koji zbog raznih razloga imaju boravište u inozemstvu, a navedeno pravo na glasovanje im je zajamčeno zakonskim odredbama koje su na snazi;

2.kandidatura općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika (članak 12. Prijedloga Zakona o lokalnim izborima) i kandidatura zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina (članak 112. Prijedloga Zakona o lokalnim izborima) različito su propisane (broj potpisa potreban za kandidaturu, zbirne liste kandidata, odnosno glasački listići su različiti), te se općinski načelnici, gradonačelnici i župani sa njihovim zamjenikom “

*biraju većinskim izbornim sustavom u kojem cijelo područje općine, grada i županije čini jednu izbornu jedinicu*

” (članak 87. Prijedloga Zakona o lokalnim izborima) a pravo da ih biraju imaju svi birači sa trajnim boravištem na području jedinice, dok “

*pravo birati zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina imaju samo birači pripadnici manjina koji imaju pravo na zamjenike te imaju trajno boravište u jedinici*

” (članak 111., stavak 2., Prijedloga Zakona o lokalnim izborima) – a što je suprotno odredbi članka 111., stavak 1., Prijedloga Zakona o lokalnim izborima koji propisuje da “  
*zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina bira se neposredno na izborima tajnim glasovanjem na mandat od četiri godine, istovremeno, na isti način i po istom postupku kao i općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan*

”, jer se ne radi o istovremenosti, niti o istom načinu i niti po istom postupku;

3.“  
*izvršno tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan*

” (članak 39., stavak 1., Zakona o lokalnoj i područnoj –regionalnoj- samoupravi) a iznimno “  
*izvršno tijelo je i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana*

” (u članak 39. Zakona, predloženim izmjenama i dopunama, dodaje se stavak 2.) “koji je

izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je mandat općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana prestao nakon isteka dvije godine mandata u toj jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave” (u članku 39. Zakona, predloženim izmjenama i dopunama, dodaje se stavak 3.) dok “

*zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabran iz reda pripadnika nacionalnih manjina ne može postati zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana*

” (novi članak 40.d, stavak 6., Zakona, dodan člankom 16. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama) ali “predstavnik je nacionalne manjine u izvršnom tijelu” (novi članak 41.a, stavak 1., druga rečenica, Zakona, dodan člankom 18. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama). To nedvojbeno propisuje dvije kategorije zamjenika općinskog načelnika/gradonačelnika/župana, točnije Hrvata i nehrvata, jer prema predloženom birati će se:

-zamjenik Hrvat koji se sa čelnikom kandidira i iznimno može postati izvršno tijelo i obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, te

-zamjenik nehrvat izabran iz reda pripadnika nacionalnih manjina čija je kandidatura samostalna/posebna i koji izričito ne može nikako obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i nije član izvršnog tijela već predstavnik nacionalne manjine u izvršnom tijelu. Obzirom da izvršno tijelo čini jedna osoba, odnosno općinski načelnik, gradonačelnik ili župan, zamjenik nehrvat biti će predstavnik svoje manjine u gradonačelniku ili načelniku ili županu Hrvata. Ingeniozno! Psihijatrijska medicina ima termin za stanje kada u istom tijelu kao da žive dvije osobe: shizofrenija.

Iz navedenih prijedloga naše vrle Vlade proizlazi sljedeće:

-nije predviđena/propisana mogućnost da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan bude iz reda pripadnika nacionalne manjine (zašto bi i bio?! Ta on je samo rođen u Hrvatskoj, živi i plaća poreze u njoj oduvijek i ima hrvatsko državljanstvo!);

-potiče se koncentracija javnih dužnosti u jednoj osobi, jer se dopušta mogućnost da pojedinac obnaša istovremeno dužnost općinskog načelnika/gradonačelnika, županijskog vijećnika i saborskog zastupnika, odnosno da pojedinac obnaša dužnost župana, općinskog/gradskog vijećnika i saborskog zastupnika;

-uskraćuje se pravo glasovanja biračima koji su hrvatski državljani a nemaju trajno boravište u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave već boravište u inozemstvu;

-propisuju se dvije kategorije zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i time diskriminira zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana izabranog iz reda pripadnika nacionalnih manjina, čime njegova uloga postaje počasna i ukrasna, te će npr. Grad Rovinj imati gradonačelnika, jednog zamjenika i jedan “fikus”;

-pripadnicima nacionalnih manjina koji sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina imaju pravo na srazmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uskraćuje se pravo na zastupljenost u izvršnom tijelu tih jedinica; itd.

Riječ je o očitom primjeru pokušaja getoizacije i političke marginalizacije nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj i najblaže rečeno jednoj od većih “svinjarija” proizašlih iz političkog “lonca” izvršne vlasti u posljednjih dvadeset godina. Valja se nadati da će zakonodavna vlast, iliti saborski zastupnici, predložene prijedloge s razumijevanjem pročitati i glasati protiv istih. U suprotnom, nacionalne se manjine u skoroj budućnosti mogu nadati tek večerima poezije ili tjednu gastronomske i ine kulture u vlastitom mjestu koje će otvoriti “ukrasni” zamjenik čelnika

## **Pokušaj getoizacije i političke marginalizacije nacionalnih manjina**

Scritto da Zilli

Lunedì 05 Novembre 2012 19:13 -

---

tog grada/općine ili županije.